

Strategisk ekonomistyrning: Modeller för en stärkt konkurrenskraft

Programkurs

6 hp

Strategy and Management Control

TDEI35

Gäller från: 2019 VT

Fastställd av

Programnämnden för Industriell
ekonomi och logistik, IL

Fastställandedatum

2018-08-31

Huvudområde

Industriell ekonomi

Utbildningsnivå

Avancerad nivå

Fördjupningsnivå

A1X

Kursen ges för

- Civilingenjör i industriell ekonomi - internationell
- Civilingenjör i industriell ekonomi
- Civilingenjör i informationsteknologi

Förkunskapskrav

OBS! Tillträdeskrav för icke programstudenter omfattar vanligen också tillträdeskrav för programmet och ev. tröskelkrav för progression inom programmet, eller motsvarande.

Rekommenderade förkunskaper

Affärsstrategier, Ekonomisk styrning

Lärandemål

Kursens mål är att ge studenter möjlighet att fördjupa sina kunskaper inom området strategisk ekonomistyrning. Efter genomgången kurs ska deltagarna:

- Ha god kunskap om grundläggande begrepp och modeller inom området strategi och styrning.
- Förstå hur strategisk kongruens och en anpassad styrmix bidrar till skapandet av konkurrenskraft.
- Med ett kritiskt förhållningssätt kunna analysera en organisation - med särskilt fokus på strategisk kongruens och styrmix - och med det som utgångspunkt föreslå hur strategier och styrsystem bör utformas och användas.

Kursinnehåll

Strategisk ekonomistyrning handlar om hur företag ska utforma och använda sina strategier och styrsystem för att skapa en stark konkurrenskraft. Globaliseringen har medfört att företag konfronteras med nya marknadskrav såsom exempelvis bredare produktutbud, högre kvalitet, säkrare leveranstider och lägre priser. För att bättre kunna hantera denna typ av krav har många företag försökt göra sin organisation mer flexibel och anpassningsbar. Intentionen har varit att komma närmare marknaden och kunderna genom att införa målstyrning och ett decentraliserat beslutsfattande. Under 80- och 90-talet har det skett en förskjutning från en centraliserad strategisk planering till en ökad betoning av den taktiska och den operativa nivån. I de fall denna inriktning på planeringen och uppföljningen drivs för långt riskerar emellertid koordineringen av koncernens verksamheter

att bli bristfällig. Det tar sig ofta uttryck i ogenomtänkta förändringar av koncern-, affärs- och produktionsstrategier. Exempelvis har välkända företag tvingats till snabba förändringar, där olönsamma affärsenheter inom vad som tidigare betraktades som kärnverksamheten, har sålts eller lagts ned. Dessa företag kännetecknades av en långtgående decentralisering med ett mycket stort antal mindre affärsenheter. Att samordna strategier och styrsystem, med syfte att de skulle bli inbördes konsistenta samt anpassade till kundernas krav, blev därmed en mycket svår uppgift.

En stor utmaning är således att ge affärsenheterna tillräckligt stor frihet i det taktiska och det operativa beslutsfattandet samtidigt som en väl fungerande, övergripande, koordinering av koncernens olika verksamheter upprätthålles. Kursen avser att diskutera hur denna typ av utmaningar kan hanteras genom att strategier och styrsystem är inbördes konsistenta och anpassade till de krav som skapas på produkt- och kapitalmarknaden.

Undervisnings- och arbetsformer

Kursens första halva innefattar undervisning där kursens litteratur behandlas. Ungefär i mitten av kursen genomförs en kontrollskrivning. Redan under kursens inledning startar även ett stort projektarbete som löper under hela kursen. Projektuppgiften innefattar dels en analys av en stor koncerns strategiska inriktning samt att ge förslag på eventuella förändringar, dels att föreslå ett styrsystem som stödjer implementering av strategierna.

Examination

UPG2	Praktikfall	3 hp	U, 3, 4, 5
KTR1	Kontrollskrivning	3 hp	U, 3, 4, 5

Slutbetyget ges utifrån en kombination av de två betygsgrundade momenten, varvid dessa väger lika.

Betygsskala

Fyrgradig skala, LiU, U, 3, 4, 5

Övrig information

Om undervisningsspråk

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt".

- Observera att även om undervisningsspråk är svenska kan delar av kursen ges på engelska.
- Om undervisningsspråk är Svenska/Engelska kan kursen i sin helhet ges på engelska vid behov.
- Om undervisningsspråk är Engelska ges kursen i sin helhet på engelska.

Övrigt

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att både mäns och kvinnors erfarenhet och kunskaper synliggörs och utvecklas.

Planering och genomförande av kurs skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som ingår i kursen skall därför genomföras med kursplanen som utgångspunkt.

Institution

Institutionen för ekonomisk och industriell utveckling

Studierektor eller motsvarande

Johan Holtström

Examinator

Carl-Johan Petri

Kurshemsida och andra länkar

<http://www.iei.liu.se/indek/utbildning/ekonomiska-informationssystem/tdei35?l=sv>

Undervisningstid

Preliminär schemalagd tid: 24 h

Rekommenderad självstudietid: 136 h

Kurslitteratur

Böcker

Nilsson, Fredrik, ekonom, Petri, Carl-Johan, Westelius, Alf, (2016) *Strategic management control: with focus on dialogue* Lund: Studentlitteratur

ISBN: 9789144114422

Nilsson, Fredrik, ekonom, Petri, Carl-Johan, Westelius, Alf, (2016) *Strategisk ekonomistyrning: med dialog i fokus* Lund: Studentlitteratur

ISBN: 9789144108773

Studenter kan välja den svenska eller den engelska utgåvan.

Generella bestämmelser

Kursplan

För varje kurs finns en kursplan. I kursplanen anges kursens mål och innehåll samt de särskilda förkunskaper som erfordras för att den studerande skall kunna tillgodogöra sig undervisningen.

Schemaläggning

Schemaläggning av kurser görs efter, för kursen, beslutad blockindelning. För kurser med mindre än fem deltagare, och flertalet projektkurser läggs inget centralt schema.

Avbrott på kurs

Enligt rektors beslut om regler för registrering, avregistrering samt resultatrapportering (Dnr LiU-2015-01241) skall avbrott i studier registreras i Ladok. Alla studenter som inte deltar i kurs man registrerat sig på är alltså skyldiga att anmäla avbrottet så att kursregistreringen kan tas bort. Avanmälan från kurs görs via webbformulär, www.lith.liu.se/for-studenter/kurskomplettering?l=sv.

Inställd kurs

Kurser med få deltagare (< 10) kan ställas in eller organiseras på annat sätt än vad som är angivet i kursplanen. Om kurs skall ställas in eller avvikelser från kursplanen skall ske prövas och beslutas detta av programnämnden.

Föreskrifter rörande examination och examinators

Se särskilt beslut i regelsamlingen:
<http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622678>

Examination

Tentamen

Skriftlig och muntlig tentamen ges minst tre gånger årligen; en gång omedelbart efter kursens slut, en gång i augustiperioden samt vanligtvis i en av omtentamensperioderna. Annan placering beslutas av programnämnden.

Principer för tentamensschemat för kurser som följer läsperioderna:

- kurser som ges Vt1 förstagångstentureras i mars och omtentureras i juni och i augusti
- kurser som ges Vt2 förstagångstentureras i maj och omtentureras i augusti och i oktober
- kurser som ges Ht1 förstagångstentureras i oktober och omtentureras i januari

och augusti

- kurser som ges Ht2 förstagångstenteras i januari och omtenteras i påsk och i augusti

Tentamensschemat utgår från blockindelningen men avvikelser kan förekomma främst för kurser som samläses/samtenteras av flera program samt i lägre årskurs.

- För kurser som av programnämnden beslutats vara vartannatårskurser ges tentamina 3 gånger endast under det år kursen ges.
- För kurser som flyttas eller ställs in så att de ej ges under något eller några år ges tentamina 3 gånger under det närmast följande året med tentamenstillfällena motsvarande dem som gällde före flyttningen av kursen.
- Har undervisningen upphört i en kurs ges under det närmast följande året tre tentamina samtidigt som tentamen ges i eventuell ersättningskurs, alternativt i samband med andra omtentamina. Dessutom ges tentamen ytterligare en gång under det därpå följande året om inte programnämnden föreskriver annat.
- Om en kurs ges i flera perioder under året (för program eller vid skilda tillfällen för olika program) beslutar programnämnden/programnämnderna gemensamt om placeringen av och antalet omtentamina.

Anmälan till tentamen

För deltagande i tentamina krävs att den studerande gjort förhandsanmälan i Studentportalen under anmälningssperioden, dvs tidigast 30 dagar och senast 10 dagar före tentamensdagen. Anvisad sal meddelas fyra dagar före tentamensdagen via e-post. Studerande, som inte förhandsanmält sitt deltagande riskerar att avvisas om plats inte finns inom ramen för tillgängliga skrivningsplatser.

Teckenförklaring till tentaansmälningssystemet:

** markerar att tentan ges för näst sista gången

* markerar att tentan ges för sista gången

Ordningsföreskrifter för studerande vid tentamensskrivningar

Se särskilt beslut i

regelsamlingen: <http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622682>

Plussning

Vid Tekniska högskolan vid LiU har studerande rätt att genomgå förnyat prov för högre betyg på skriftliga tentamina samt datortentamina, dvs samtliga provmoment med kod TEN och DAT. På övriga examinationsmoment ges inte möjlighet till plussning, om inget annat anges i kursplan.

Regler för omprov

För regler för omprov vid andra examinationsformer än skriftliga tentamina och datortentamina hänvisas till LiU-föreskrifterna för examination och examinator,

<http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/VisaBeslut/622678>.

Plagiering

Vid examination som innebär rapportskrivande och där studenten kan antas ha tillgång till andras källor (exempelvis vid självständiga arbeten, uppsatser etc) måste inlämnat material utformas i enlighet med god sed för källhänvisning (referenser eller citat med angivande av källa) vad gäller användning av andras text, bilder, idéer, data etc. Det ska även framgå ifall författaren återbrukat egen text, bilder, idéer, data etc från tidigare genomförd examination.

Underlåtelse att ange sådana källor kan betraktas som försök till vilseledande vid examination.

Försök till vilseledande

Vid grundad misstanke om att en student försökt vilseleda vid examination eller när en studieprestation ska bedömas ska enligt Högskoleförordningens 10 kapitel examinator anmäla det vidare till universitetets disciplinnämnd. Möjliga konsekvenser för den studerande är en avstängning från studierna eller en varning. För mer information se <https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter?l=sv>.

Betyg

Företrädesvis skall betygen underkänd (U), godkänd (3), icke utan beröm godkänd (4) och med beröm godkänd (5) användas. Kurser som styrs av tekniska fakultetsstyrelsen fastställt tentamensschema skall därvid särskilt beaktas.

1. Kurser med skriftlig tentamen skall ge betygen (U, 3, 4, 5).
2. Kurser med stor del tillämpningsinriktade moment såsom laborationer, projekt eller grupparbeten får ges betygen underkänd (U) eller godkänd (G).

Examinationsmoment

1. Skriftlig tentamen (TEN) skall ge betyg (U, 3, 4, 5).
2. Examensarbete samt självständigt arbete ger betyg underkänd (U) eller godkänd (G).
3. Examinationsmoment som kan ge betygen underkänd (U) eller godkänd (G) är laboration (LAB), projekt (PRA), kontrollskrivning (KTR), muntlig tentamen (MUN), datortentamen (DAT), uppgift (UPG), hemtentamina (HEM).
4. Övriga examinationsmoment där examinationen uppfylls framför allt genom aktiv närvaro som annat (ANN), basgrupp (BAS) eller moment (MOM) ger betygen underkänd (U) eller godkänd (G).

Rapportering av den studerandes examinationsresultat sker på respektive institution.

Regler

Universitetet är en statlig myndighet vars verksamhet regleras av lagar och förordningar, exempelvis Högskolelagen och Högskoleförordningen. Förutom lagar och förordningar styrs verksamheten av ett antal styrdokument. I Linköpings universitets egna regelverk samlas gällande beslut av regelkaraktär som fattats av universitetsstyrelse, rektor samt fakultets- och områdesstyrelser.

LiU:s regelsamling angående utbildning på grund- och avancerad nivå nås på http://styrdokument.liu.se/Regelsamling/Innehall/Utbildning_pa_grund_och_avancerad_niva.